

Bryologiai adatok a Magas-Tátra Florájához. Eryologische Beiträge zur Flora der Hohen-Tátra

Írta }
Von } Dr. Györffy István (Löse).

VIII. Közlemény — Mitteilung.

Alábbi — a Sphagnum-Flora bővítésére szolgáló dolgozatomban azokat a tőzegmohákat sorolom fel, amelyeket a Magas-Tátra területén 1904—1906, továbbá főleg 1907. és 1908. években gyűjtöttem. Régebbi gyűjtésemnek anyagát E. STOLLE (Hoym i. Anhalt) úrnak küldöttem ki, aki azt a Sphagnumok kiváló ismerőjének: DR. JULIUS RÖLL (Darmstadt) úrnak küldötte volt el, aki az 1904—1906. évi anyagot meghatározta, s akinek közvetítve végzett szíves fáradozásáért, valamint E. STOLLE úrnak szívességeért e helyen is hálás köszönetemet fejezem ki. A Prof. DR. J. RÖLL meghatározta adatokat [R.]-rel jelzem meg a későbbiekben.

A tőzegmohok túlnyomó részét 1907. és 1908-ban gyűjtöttem: ezek meghatározásának nehéz és terhes munkáját, a tőzegmohok legjobb és legrégebb ismerője: CARL WARNSTORF úr (Friedenau bei Berlin) vállalta magára, amiért e helyen is őszinte hálás köszönetemet fejezem ki.

C. WARNSTORF úr szíves سراiban azt írja:

In folgenden liefere ich einige Beiträge zur Torfmoos-Flora der Hohen-Tátra. Ich habe dort Sphagna in dem Jahren 1904—1906, hauptsächlich aber 1907 und 1908 an verschiedenen Stellen dieses Gebirges gesammelt. Das Material der 1904—1906. Jahren gesammelten sandte ich Herrn E. STOLLE (Hoym i. Anhalt), der sie dem hervorragenden Kenner der Sphagna: Herrn Prof. DR. JULIUS RÖLL (Darmstadt) zur Determination sandte. Ich sage für die vermittelte Gefälligkeit des Herrn Professors DR. J. RÖLL an dieser Stelle meinen herzlichsten, hochachtungsvollen Dank. Die von Herrn Prof. DR. J. RÖLL determinierten Sphagna bezeichne ich mit: [R.].

Den grössten Teil des i. d. J. 1907 u. 1908 gesammelten Materiales, hat der beste Kenner der Sphagna, Herr Prof. C. WARNSTORF (Friedenau bei Berlin) determiniert: für diese mühevollen und zeitraubende Arbeit, und für die Güte und Gefälligkeit spreche ich dem Herrn Prof. C. WARNSTORF auch bei dieser Gelegenheit meinen hochachtungsvollsten und innigsten Dank aus. Herr Prof. C. WARNSTORF schrieb mir auch:

«Auffallend ist, dass in den von Ihnen besuchten Gegenden die *Acutifolia* durchaus prävalieren, die *Cuspidata*, *Subsecunda* u. *Cymbifolia* dagegen sehr zurücktreten. Von den *Acutifoliis* ist

S. Girgensohnii gemein, *S. acutifolium*, *S. quinquefarium* u. *S. Russowii* sind häufig, während *S. fuscum* und *S. Warnstorffii* selten zu sein scheinen.»

A Magas-Tátra területéről tekintélyesebb Sphagnum-adatokot csak újabban közöltek volt PÉTERFI M. ¹⁾ és különösen Dr. J. RÖLL, ²⁾ mert CHALUBINSKI-nek ³⁾ szintén C. WARNSTORF meghatározta adata nem igen nagyszámú.

Hazánk Florájára új adatul szolgálnak a következők:

Sphagn. papillosum LINDB. var. *brachyclada* CARD. = *abbreviata* GRAV. * *flavescens*; *S. medium* LIMPR. var. *versicolor* WARNST. et fo. *tenuis* WARNST. eiusdem varietatis; *S. fallax* H. v. KLINGGR.; *S. recurvum* P. B. var. *parvula* WARNST.; *S. amblyphyllum* RUSS. var. *vulgata* WARNST.; *S. Girgensohnii* RUSS. var. *spectabilis* RUSS.; *S. robustum* (RUSS.) RÖLL var. *girgensohnioides* RUSS. et fo. *pallens*, *virescens* eiusdem varietatis, var. *poecila* RUSS.; var. *rhodochroum* RUSS.; var. *austera* WARNST.; *S. fuscum* H. v. KLINGGR. var. *pallens* WARNST.; *S. Warnstorffii* RUSS. var. *versicolor* RUSS.; *S. quinquefarium* (LINDB.) WARNST. var. *viridis* fo. *brachyclada* WARNST., var. *versicolor* RUSS., var. *compacta* RL.; *S. acutifolium* EHRH. var. *viridis* WARNST. fo. *densissima* WARNST., var. *versicolor* WARNST. fo. *densa* WARNST., var. *pusilla* RL.; *S. patulum* (SCHPR.) RL.

A Magas-Tátra Florája új tagjaiként üdvözölhetők a:

Zur Torfmoos-Flora der Hohen-Tátra lieferten Herr M. PÉTERFI ¹⁾ und besonders Herr Prof. Dr. J. RÖLL ²⁾ wichtige Angaben; die von CHALUBINSKI ³⁾ mitgeteilten, gleichfalls durch Herrn C. WARNSTORF determinierten, sind dagegen nicht sehr zahlreich.

Neu für Ungarn sind folgende:

Sphagn. papillosum LINDB. var. *brachyclada* CARD. = *abbreviata* GRAV. * *flavescens*; *S. medium* LIMPR. var. *versicolor* WARNST. et fo. *tenuis* WARNST. eiusdem varietatis; *S. fallax* H. v. KLINGGR.; *S. recurvum* P. B. var. *parvula* WARNST.; *S. amblyphyllum* RUSS. var. *vulgata* WARNST.; *S. Girgensohnii* RUSS. var. *spectabilis* RUSS.; *S. robustum* (RUSS.) RÖLL var. *girgensohnioides* RUSS. et fo. *pallens*, *virescens* eiusdem varietatis, var. *poecila* RUSS.; var. *rhodochroum* RUSS.; var. *austera* WARNST.; *S. fuscum* H. v. KLINGGR. var. *pallens* WARNST.; *S. Warnstorffii* RUSS. var. *versicolor* RUSS.; *S. quinquefarium* (LINDB.) WARNST. var. *viridis* fo. *brachyclada* WARNST., var. *versicolor* RUSS., var. *compacta* RL.; *S. acutifolium* EHRH. var. *viridis* WARNST. fo. *densissima* WARNST., var. *versicolor* WARNST. fo. *densa* WARNST., var. *pusilla* RL.; *S. patulum* (SCHPR.) RL.

Neu nur für die Torfmoos-Flora der Hohen-Tátra sind Nachstehende:

Sphagn. cymbifolium EHRH. var. *virescens* RUSS. fo. *brachyclada* WARNST.; *S. recurvum* P. B. var. *mucronata* (RUSS) WARNST.; *S. Girgensohnii* RUSS. var. *stachyodes* RUSS.

Enumeratio Sphagnacearum ab auctore in Magas-Tátra (Tatra Magna) collectarum.

Tárgyalási sorrend Dr. G. ROTH: Die europ. Torfmoose. Leipzig. 1906. művet követi. — Geordnet nach dem Werke Dr. G. ROTH's: Die europ. Torfmoose. Leipzig 1906.

¹⁾ PÉTERFI MÁRTON: Magyarország tőzegmohái — «Növénytani Közlemények» 1904. évi III. k. 4. f. p. 137—169.

—: Adatok hazánk Sphagnum-florájához. — «Magyar Botanikai Lapok» = Ungarische Botanische Blätter, Jahrg. V. (1906.) évf. p. 260—267.

²⁾ Dr. JULIUS RÖLL: Beiträge zur Laubmoos- und Torfmoos-Flora der Hohen-Tatra. — «Hedwigia» Bnd XLIII. (1904.) p. 132—139.

³⁾ Dr. TITUS CHALUBINSKI: Enumeratio muscorum frondosorum Tatrensiun hucusque cognitorum. — Odbitka z Pamietnika Fizyjoğraficznego. Tom. VI. za rok 1886. Warszawa. 1886. p. 171—176.

I. Inophloeia Russ.

Cymbifolia Lindb.

Sphagn. cymbifolium Ehrh.

var. pallescens WARNST.:

Késmárki Nagy-erdő. Tátraháza és Lersch-villa közt. Substr. granit; alt. 800 m. 1907. VII. 17. — Szepesbéla környékén, a «Rohrwiesen» - tözegecsnek «Birkelchen» részén. Alt. 653 m. 1907. VII. 1.

A Magas-Tátrából e var.-t csak CZAKÓ gyűjtötte Alsó-Tátrafüred mellett [PÉTERFI in M. B. L. (= Magyar Botanikai Lapok) V. (1906.) p. 262.]

Késmarker Grosser-Wald, zwischen Tátraháza und Lersch-villa. Substr. Granit; alt. 800 M. 1907. 17. VII. — In der Gegend von Szepesbéla, «Rohrwiesen» im «Birkelchen» Alt. 653 M. 1907. 1. VII.

Diese Varietät sammelte in der H.-Tátra nur CZAKÓ, und zwar bei Alsó-Tátrafüred (Neu Schmecks) [s. PÉTERFI in M. B. L. (= Ungar. Botan. Blätter) Jahrg. V. (1906.) p. 262.]

var. virescens RUSS. *fo. brachyclada* WARNST.:

Gyönyörűszép, 26—30 cm. mélységű gyepekben Barlangliget környékén a Lersch-villa és Szkupin közelében. Substr. granit; alt. 800 m. 1908. VII. 11.

A Magas-Tátrából e fo.-t eddig nem közölték. A var. *virescens*-t is csak DR. DEGEN gyűjtötte Tátra-Lomnic mellett [PÉTERFI in M. B. L. V. (1906.) p. 262.]

Prächtige, 26—30 cm tiefe, Rasen bilden, in der Gegend von Barlangliget, bei der Villa-Lersch neben Szkupin Substr. Granit; alt. 800 M. 1908. 11. VII.

Neu für die Flora der Hohen-Tátra. Die var. *virescens* sammelte DR. A. v. DEGEN bei Tátra-Lomnic [PÉTERFI in M. B. L. V. (1906.) p. 262.]

Schagn. papillosum Lindb.

var. brachyclada CARD. = *var. abbreviata* GRAY. * *flavescens*: Felkai völgy, a «Kreuzhübel»-en ca 1300 m., substr. granit. 1904. VIII. 18. [R.]

Magyarország Florájára új.

A *Sphagn. papillosum* más-különben is hazánk Florája ritkább tagja, amennyiben a typus csak a következő helyekről ismeretes: M.-Tátrában a Szmrecesinai völgyből (CHALUBINSKI, Enum. musc. frond. Tatr. p. 176 no. 421); a Bory-möcsarakban gyűjtötte HOLLÓS [PÉ-

Im Felker-Tal, am «Kreuzhübel», ca 1300 M. substr. Granit. 1904. 18. VIII. [R.]

Neu für Ungarn.

Sphagn. papillosum ist in Ungarn ein seltenes Torfmoos, denn der Typus ist nur von folgenden Stellen bekannt: Hohen-Tátra. Szmrecesinaer Tal [CHALUBINSKI, Enum. musc. frond. Tatr. p. 176. no. 421]; Comit. Arva. Bory-Torfmoor legit HOLLÓS [PÉTERFI in Nö v. Köz l. III. (1904) Jahrg. p. 145.]

TERFI in Nö v. Közl. III. (1904.) p. 145]. A *var. normalis* WARNST.-t szintén a Bory-tőze-
gesben gyűjtötte DR. DEGEN
[PÉTERFI in M. B. L. V. (1906.)
p. 262.]

Sphagn. subbicolor Hampe

(Sph. centrale C. Jensen.)

var. virescens Russ.:

Barlangliget környékén a
Lersch-villa közelében az ú. n.
«Stufengraben» részen. Substr.
granit; alt. 800 m. 1907. VII.
31. — Matlárháza közelében.
Substr. granit; alt. 896. m.
1907. VII. 24. — Késmárki Nagy-
Erdő, Tátraháza és Lersch-villa
közt. Substr. granit; alt. 800 m.
1907. VII. 18.

E *var.* a Magas-Tátrában
csak a Nagytarpataki völgyből
volt ismeretes, ahol DR. DEGEN
gyűjtötte [PÉTERFI in M. B. L.
V. (1906.) p. 262.]

Die *var. normalis* WARNST. sam-
melte DR. Á. v. DEGEN im
Bory-Torfmoor [PÉTERFI in M.
B. L. V. (1906.) Jahrg. p. 262.]

In der Umgebung von Barlang-
liget, bei der Lersch-villa. im
«Stufengraben». Substr. Gran-
nit; alt. 800 M. 1907. 31. VII.
— In der Nähe von Matlárháza
(= Matlarenau). Substr. Granit;
alt 896 M. 1907. 24. VII.
In Késmarker Grossen Wald,
zwischen Tátraháza und der
Villa-Lersch. Substr. Granit;
alt. 800 M. 1907. 18. VII.

Diese Varietät ist bisher nur
aus dem Grossen-Kohlbahtale
bekannt, wo sie DR. A. v. DEGEN
sammelte [PÉTERFI in M. B. L.
Jahrg. V. (1906.) p. 262.]

Sphagn. medium Limpr.

Menguszfalvi völgy, a Poprádi
tó partján. Substr. granit; alt.
1513 m. 1908. VI. 28.

var. purpurascens Russ.:

Podspady és Javorina közt a
«Do Boru» nevű, nagy kiter-
jedésű tőzegeben. Substr. gra-
nit; alt. 920 m. 1907. VII. 29.

A Magas-Tátra magyaror-
szági oldalán csak a Szmre-
csinai tavaktól ismeretes (CHA-
LUBINSKI, Enum. musc. frond.
Tatr. p. 176. no. 422.)

var. versicolor WARNST.:

Barlangliget környéke a Lersch-
villa mellett a «Langer Sumpf»
részen. Substr. granit; alt. 800
M. 1907. VII. 31.

Magyarországra új
adat.

Im Mengsdorfer-Tal, am Ufer
des Popper-See's. Substr. Gran-
nit; alt 1513 M. 1908. 28. VI.

An der nördlichen Seite der
Hohen-Tátra, zwischen Pods-
pady und Javorina im Torf-
moor «Do Boru» Substr. Gran-
nit; alt 920 M. 1907. 29. VII.

An der ungarischen Seite
der H.-Tátra ist es nur von
den Szmrecsinaer-Seen bekannt.
(CHALUBINSKI l. c. p. 176 no. 422.)

In der Umgebung von Barlang-
liget, bei der Villa-Lersch, im
«Langen Sumpf». Substr. Gran-
nit; alt 800 M. 1907. 31. VII.

Neu für Ungarn.

var. versicolor WARNST. *forma tenuis* WARNST.:

Podspady és Javorina között elterülő «Do Boru» tőzegesben bőven. Substr. granit; alt. 920 M. 1907. VII. 29.

Hazánkra új.

Zwischen Podspady und Javorina, im Torfmoor «Do Boru», reichlich. Substr. Granit; alt. 920 M. 1907. 29. VII.

Neu für Ungarn.

II. *Litophloea* Russ.

Rigida Lindb.

Sphagn. compactum De Cand.

var. imbricata WARNST.:

A Kőpataki tó (Steinbachsee) partján, bőven. Substr. granit; alt. 1741 m. 1907. VII. 24. — Itt olyan nagy tömegben vegetál, hogy a «Kryptogamae, exsiccatae editae a Museo Palatino Vindobonensi» részére is begyűjthettem a kellő példa számban. Különben pedig ugyane helyen Dr. DEGEN gyűjtötte [PÉTERFI in M. B. L. V. (1906.) évf. p. 266]. — Igen szép gyepekben gyűjtöttem még a Lomnici-esücs alatt levő «Totengarten»-részhez vezető völgyben a «Trichtersee»-nél, amely tó most már teljesen kiszáradt. Substr. granit; alt. ca 1850 m. 1907. VII. 24. — Előfordul még e moha a Weisswasser = Fehérvíz mentén, a Késmárki Zöldtó-hoz menet. Substr. granit; alt. ca 1400 m. 1908. VIII. 6.

var. subsquarrosa WARNST.:

Gyönyörűségei terjedelmes gyepekben gyűjtöttem a Késmárki Zöldtó völgyében a Mauksch-tó (Schwarzer See) közelében egy teljesen betőzegesedett tó helyén. Substr. granit; alt. 1580 m. 1908. VIII. 6.

var. congesta RÖLL * *fusca*:

Kőpataki tó felett a Trichtersee-hez menet a «Koethe forrás»-nál. Substr. granit; alt ca 1800

Am Ufer des Steinbachsee's, reichlich. Substr. Granit; alt. 1741 M. 1907. 24. VII. — Hier wächst dieses Moos reichlich, so dass ich davon für die «Kryptogamae exsiccatae editae a Museo Palatino Vindobonensi» sammeln konnte. Schon früher sammelte es auch hier Dr. A. v. DEGEN [PÉTERFI in M. B. L. V. (1906.) Jahrg. p. 266]. — In sehr schönen Rasen kommt es auch am Ufer des jetzt schon ganz ausgetrockneten Trichtersee's vor, im Tale, welches zum «Totengarten» unter der Lomnitzer Spitze führt. Substr. Granit; alt. ca 1850 M. 1907. 24. VII. — Ich sammelte dieses Moos noch im Weisswasser-Tale des Kesmarker Grünen-See's. Substr. Granit; alt. ca 1400 M. 1908. 6. VIII.

In ausgedehnten Rasen kommt diese Varietät im Tale des Kesmarker Grünen-See's in der Nähe des Mauksch-(Schwarzen) See's vor. Substr. Granit; alt. 1580 M. 1908. 6. VIII.

Ober dem Steinbachsee, bei der «Koethe Quelle» Substr. Granit; alt. ca 1800 M. 1906. 23. VII.

m. 1906. VII. 23. [R.]. — A Magas-Tátra galicziai oldalán is gyűjtöttem és pedig a: Rybie (Czarny) staw partján. Substr. gneiss; alt. 1584 m. 1906. VIII. 24. [R.]. — Azonkivül a Morskie Oko körül. Substr. gneiss; alt. 1393 m. 1906. VIII. 24. [R.].

[R.]. — Ich sammelte es auch an der galizischen Seite der Hohen-Tátra und zwar am Ufer des Czarny staw (Meerauge). Substr. Gneiss; alt. 1584 M. 1906. 24. VIII. [R.]; — und beim Morskie Oko (Fischsee). Substr. Gneiss; alt. 1393 M. 1906. 24. VIII. [R.].

Cuspidata Schlieph.

Sphagn. fallax H. v. Klinggr.

Podspady és Javorina közt a «Do Boru» nevezetű tőzegesben. Substr. granit; alt. 920 m. 1907. VII. 29.

Hazánkra új adat.

Külföldön is kevés helyről ismeretes (cf. ROTH: Die europ. Torfmoose. Leipzig, 1906. pp. 27, 74.)

Zwischen Podspady et Javorina, im Torfmoor «Do Boru». Substr. Granit; alt. 920 M. 1907. 29. VII.

Neu für Ungarn.

Auch im Auslande kommt dieses Moos selten vor (cf. ROTH: Die europ. Torfmoose, Leipzig, 1906. pp. 27, 74.)

Sphagn. recurvum P. B.

var. mucronata (RUSS.) WARNST.:

Javorina és Podspady közt elterülő «Do Boru» nevű tőzegesben, bőven és c. fret. is. Substr. granit; alt. 920 m. 1907. VII. 29.

A Magas-Tátra Flórájára új adat.

Zwischen Javorina und Podspady im Torfmoor «Do Boru» reichlich und auch c. fret. Substr. Granit; alt. 920 M. 1907. 29. VII.

Neu für die Flora der Hohen-Tátra.

var. parvula WARNST.

Menguszfalvi völgy, a Poprádi tó körül. Substr. granit; alt. 1513 m. 1908. VI. 28. Igen szép nagy gyepeket képez.

Hazánk Flórájára új adat.

Mengsdorfer-Tal, um den Popper-See in sehr schönen grossen Rasen. Substr. Granit; alt. 1513 M. 1908. 28. VI.

Neu für Ungarn.

Sphagn. amblyphyllum Russ.

[= Sphagn. recurvum *var. amblyphylla* (RUSS.) WARNST].

var. vulgata WARNST.

35 cm. mély, terjedelmes gyepe vízben él, Barlangliget környékén a Lersch-villa mellett Szkupin-nál. Substr. granit; alt 800 m. 1908. VII. 11.

Hazánkra új adat.

Bildet 35 cm. tiefe Rasen, in der Gegend von Barlangliget, bei der Villa - Lersch neben Szkupin. Substr. Granit; alt. 800 M. 1908. 11. VII.

Neu für Ungarn.

Sphagn. brevifolium Röll.

[=Sph. angustifolium C. JENSEN = Sph. parvifolium (Sendtn.) WARNST.]

Javorina és Podspady közt elterülő «Do Boru» nevezetű tőzegesben. Substr. granit; alt. 920 m. 1907. VII. 29.

Zwischen Javorina und Podspady im Torfmoor «Do Boru». Substr. Granit: alt. 920 M. 1907. 29. VII.

Acutifolia Schimpr.**Sphagn. Girgensohnii Russ.**

Barlangliget környéke, Lerschvilla közelében a «Stufengraben» részen 1908. VII. 6. és Szkupin mellett Tátraháza felé. Substr. granit; alt. 800 m. 1908. VII. 11. — Késmárki Nagy-erdő, Tátraháza és Lerschvilla közt. Substr. granit; alt. 800 m. 1907. VII. 17. — Késmárki Zöldtő völgye, a Maukschtó közelében. Substr. granit; alt. 1600 m. 1908. VIII. 6. — Nagyon elterjedt a Menguszfalvi völgyben s a Poprádi tó körül. Substr. granit; alt. 1300–1513 m. 1908. VI. 28. *Sph. Russowii* társaságában is előfordul.

In der Umgebung von Barlangliget, bei der Villa-Lersch im «Stufengraben». 1908. 6. VII. und neben Szkupin gegen Tátraháza. Substr. Granit; alt. 800 m. 1908. 11. VII. — Im Késmarker Grossen Wald, zwischen Tátraháza und der Villa Lersch. Substr. Granit; alt. 800 M. 1907. 17. VII. Im Késmarker-Grünen-See-Tal, in der Nähe des Mauksch-See's. Substr. Granit; alt. 1600 M. 1908. 6. VIII. — Sehr verbreitet am Ufer des Popper-See's im Mengsdorfer-Tal. Substr. Granit; alt. 1300–1513 M. 1908. 28. VI. Es kommt auch mit *Sph. Russowii* vor.

var. spectabilis Russ.:

Barlangliget vidéke, a Lerschvilla közelében a «Stufengraben» részen. Substr. granit; alt. 800 m. 1907. VII. 31. — Barlangliget, Sárberék=Sarpanec mellett. Alt. 640 m. 1907. VII. 11. — Késmárki Nagy-erdő, Tátraháza mellett. Substr. granit; alt. 800 m. 1907. VII. 17. Javorina és Podspady közt a «Do Boru» tőzegesben. Substr. granit; alt. 920 m. 1907. VII. 29.

Hazánkra új adat.

In der Umgebung von Barlangliget, bei der Villa-Lersch im «Stufengraben». Substr. Granit; alt. 800 M. 1907. 31. VII. — Barlangliget (Höhlenhain) neben Sárberék=Sarpanec. Alt. 640 M. 1907. 11. VII. — Im Késmarker Grossen Wald, nächst Tátraháza. Substr. Granit; alt. 800 M. 1907. 17. VII. — Zwischen Podspady und Javorina, im Torfmoor «Do Boru». Substr. Granit; alt. 920 M. 1907. 29. VII.

Neu für Ungarn.

var. strictiformis RL* flavescens.:

A Kőpataki tó partján. Substr. granit; alt. 1741 m. 1906. VII. 27. [R.]

Am Ufer des Steinbachsee's. Substr. Granit; alt. 1741 M. 1906. 27. VII. [R.]

var. stachyodes Russ.:

Kőpataki tó partján. Substr. granit; alt. 1741 m. 1907. VII. 24. — A Kőpataki tó felett a «Koethe-forrás»-nál. Substr. granit; alt. 1900 m. 1907. VII. 24. — A Veres-tó befolyásánál. Substr. granit; alt. 1813 m. 1907. VII. 11. A Weisewasser mentén a Késmárki Zöldtó-hoz menet. Substr. granit; alt. ca 1400 m. 1908. VIII. 6., itt-ott *S. quinquefarium*-mal együtt. Barlangliget környékén a Lerschvilla mellett Szkupin felé. Substr. granit; alt. 800 m. 1908. VIII. 11. — Menguszfalvi völgy, a Poprádi tóhoz menet. Substr. granit; alt. ca 1400 m. 1908. VI. 28. — A Poduplasky-völgy «Svistovka dolina» mellékvölgyében. Substr. granit; alt. 1700—1800 m. 1908. VII. 26. — És végül a Wilderer Joch = Vadorzó hágó lengyelországi oldalán. Substr. gneiss; alt. 1800—1600 m. 1908. VII. 26.

A Magas-Tátra florájára új adat.

Hazánkban csak az erdélyi részekből ismeretes és pedig az Ünökő havason, a Laala-tónál gyűjtötte Dr. DEGEN [MATOUSCHEK in M. B. L. IV. (1905.) évf. p. 80], azonkívül az Aranyos-Besztecze völgyében, a Prizlopon és a Pojana rotunda-n gyűjtötte Dr. E. RAMANN (WARNSTORF l. c. p. 141⁴).

var. communis Russ.:

Barlangliget környéke. Sárberék = Sarpanec mellett, tőze-

Am Ufer des Steinbachsee's. Substr. Granit; alt. 1741 M. 1907. 24. VII. — Ober dem Steinbachsee bei der «Koethe Quelle». Substr. Granit; alt. 1900 M. 1907. 24. VII. — Im Késmarker-Grünensee-Tal, am Abflusse des Rothen See's. Substr. Granit; alt 1813 M. 1907. 11. VII. und neben dem Weisewasser. Substr. Granit; alt. ca. 1400 M. 1908. 6. VIII., auch in Gesellschaft von *S. quinquefarium*. — Im Mengsdorfer-Tal neben dem Popper-See. Substr. Granit; alt. ca 1400 M. 1908. 28. VI. — In der Gegend von Barlangliget, bei der Villa Lersch, neben Szkupin. Substr. Granit; alt. 800 M. 1908. 11. VIII. — Im Seitentale «Svistovka dolina» des Poduplasky-Tales. Substr. Granit; alt. 1700—1800 M. 1908. 26. VII. — An der polnischen Seite des Wilderer Joches. Substr. Gneiss; alt. 1800—1600 M. 1908. 26. VII.

Neu für die Flora der Hohen-Tatra.

Dieses Moos ist nur aus Siebenbürgen bekannt, u. zw. aus dem Rodnaer Gebirge, beim Laala-See, am Ünökő sammelte es Dr. A. v. DEGEN [MATOUSCHEK in M. B. L. Jahrg. IV. (1905.) p. 80] und im Tale des Goldenen Bistritz am Prizlop und am Pojana rotunda Dr. E. RAMANN (WARNSTORF l. c. p. 141⁴).

In der Gegend von Barlangliget, bei Sárberék = Sarpanec.

⁴) C. WARNSTORF: Beiträge zur Kenntnis der Bryophyten Ungarns. — Oesterr. Botan. Zeitschr. XLV. (1895.) Jahrg. p. 94 - 97, 137—143.

ges helyen. Alt. ca 640 m. 1907. VII. 11. — Késmárki Nagy-erdő Szkupin és Tátraháza közt. Substr. granit; alt. 800 M. 1907. VII. 17.

Alt. ca 640 M. 1907. 11. VII. — Im Késmarker Grossen Wald, zwischen Tátraháza und Szkupin. Substr. Granit; alt. 800 M. 1907. 17. VII.

var. robusta WARNST.:

Terjedelmes, 30—35 cm. mély gyepekben Barlangliget környékén, a Lersch-villa mellett a «Stufengraben» részen. Substr. granit; alt. 800 m. 1908. VII. 6.

In sehr schönen grossen, 30—35 cm. tiefen Rasen in der Gegend von Barlangliget bei der Villa Lersch im Stufengraben. Substr. Granit; alt. 800 M. 1908. 6. VIII.

var. gracilescens GRAV.:

Barlangligetkörnyéke, a Lersch-villa mellett. Substr. granit; alt. 800 m. 1908. VII. 11. — Menguszfalvi völgyben a Poprádi tóhoz menet. Substr. granit; alt. ca 1300—1400 m. 1908. VI. 28. — Trümmertal = Omladékvölgy, a Jeges-tó (Eis-See)-hoz menet. Substr. granit; alt. ca 1600 m. 1908. VII. 24.

In der Gegend von Barlangliget, neben der Villa Lersch. Substr. Granit; alt. 800 M. 1908. 11. VII. — Im Mengsdorfer-Tal, am Wege zum Popper See. Substr. granit; alt. 1300—1400 M. 1908. 28. VI. — Im Trümmertal, am Wege zum Eis-See. Substr. Granit; alt. ca 160 M. 1908. 24. VII.

— — * *flavovirens*:

Barlangliget környéke, a Lersch-villa melletti «Langer Sumpf»-ban. Substr. Granit; alt. 800 m. 1904. VII. 16. [R.]

In der Umgebung von Barlangliget, neben den Villa Lersch, im «Langen Sumpf». Substr. Granit; alt. 800 M. 1904. 16. VII. [R.]

— — * *flavescens*:

Új-Tátrafüred mellett. Substr. granit; alt. 1100 m. 1904. VIII. 18. [R.]

Neben Új-Tátrafüred (Neu Schmecks). Substr. Granit; alt. 1100 M. 1904. 18. VIII. [R.]

var. densa GRAV. *flavescens*:

Felkai völgy, «Kreuzhübel». Substr. granit; alt. ca 1300 m. 1904. VIII. 18. [R.] — Felkai völgy a Schlesierhaus körül. Alt 1678 m. 1904. VIII. 18. [R.]

Im Felker-Tal am «Kreuzhübel». Substr. Granit; alt. ca 1300 M. 1908. 18. VIII. [R.] — Im Felker-Tal in der Nähe des Schlesierhauses. Alt. 1678 M. 1904. 18. VIII. [R.]

— — * *pallens*:

A Magas-Tátra lengyelországi oldalán a Morskie Oko partján. Substr. gneiss; alt. 1393 m. 1906 VIII. 24. [R.]

An der galizischen Seite der Hohen-Tátra, am Ufer des Morskie Oko. Substr. Gneiss; alt. 1393 M. 1906. 24. VIII. [R.]

var. flagellaris SCHL. * *pallens*:

Barlangliget vidékén az Ivánka-
út mentén. Alt. 800 m. 1904.
VIII. 11. [R.].

In der Umgebung von Barlang-
liget neben dem «Ivánka-Weg»
Alt. 800 M. 1904. 11. VIII. [R.].

var. squarrosula Russ. * *flavovirens*:

Felkai völgy «beim Ewigen
Regen». Substr. granit; alt. ca
1800 m. 1904. VIII. 18. [R.].

Im Felker-Tal beim «Ewigen
Regen». Substr. Granit; alt.
ca 1800 M. 1904. 18. VIII. [R.].

var. pusilla RL. * *fuscovirens*:

Késmárki Zöldtó völgye, a
Mauksch-tó mellett. Substr.
granit; alt. ca 1600 m. 1904.
VIII. 10. [R.].

Im Késmarker Grünensee-Tal,
neben dem Mauksch-See. Substr.
Granit; alt. 1600 M. 1904. 10.
VIII. [R.].

Sphagn. robustum (Russ.) RÖLL in Flora 1886 1 (März) p. 109.

Sphagn. Russowii Warnstorf in Hedwigia 1886 (December)
p. 225. [A DRE RÖLL⁵] proposita scribendi ratio est: *Sphagn. Rus-*
sowii Röll].

Kópataki-tó partján Sphagn.
Girgensohnii — vel. Substr.
granit; alt. 1741 m. 1907.
VII. 24.

Am Ufer des Steinbachsee's
mit Sph. Girgensohnii. Substr.
Granit; alt. 1741 M. 1907.
24. VII.

var. girgensohnioides Russ. = *var. virescens* Russ.:

Elülső Rézagnák völgyében a
Fehér-tavak környékén a Trian-
gel-See partján. Substr. granit;
alt. 1614 m. 1907. VII. 8.

Im vorderen Kupferschächten-
tal, in der Gegend der Weis-
sen-Seen am Ufer des Trian-
gel-Sees. Substr. Granit; alt.
1614 M. 1907. 8. VII.

— — *fo. pallescens subfo. compacta* WARNST.:

Menguszfalvi völgy, a Poprádi
tó partján. Substr. granit; alt.
1513 m. 1908. VI. 28.

Im Mengsdorfer-Tal, am Ufer
des Popper-See's. Substr. Gra-
nit; alt. 1513 M. 1908. 28. VI.

— — *fo. virescens subfo. subsquarrosa* WARNST.:

Késmárki Zöldtó völgye, a
Mauksch-tó közelében. Substr.
granit; alt. ca 1500 m. 1908.
VI. 28.

Im Késmarker Grünensee-Tal,
in der Nähe des Mauksch-See's.
Substr. Granit; alt. ca 1500 M.
1908. 28. VI.

Hazánkra új adat úgy
e var., mint annak formái.

Neu für Ungarn so-
wohl diese Varietät,
wie ihre Formen.

⁵) «Ich behalte die frühere Bezeichnung *Sph. robustum* RL (1886) für diese Formenreihe noch bei, bin aber auch gerne bereit, sie *Sph. Russowii* RL (1888) zu nennen. Dagegen halte ich die Autorschaft WARNSTORF's für diese Formenreihe für ungerechtfertigt.» DR RÖLL: «Beitrag zur Moosflora des Erzgebirges.» «Hedwigia» XLVI. 1907. p. 212.

var. poecila Russ.:

Kőpataki tó partján. Substr. granit; alt. 1741 m. 1907. VII. 24. — Elülső Rézagnák völgye, a Fehértavak környékén a Triangel-See partján. Substr. granit; alt. 1614 m. 1907. VII. 8. — Menguszfalvi völgy a Poprád mentén. Substr. granit; alt. ca 1500 m. 1908. VI. 28. — Késmárki Zöldtő völgye, a Weisswasser mentén. Substr. granit; alt. ca 1400 m. 1908. VIII. 6.

Hazánkra új adat.

Am Ufer des Steinbachsee's. Substr. granit; alt. 1741 M. 1907. 24. VII. — Im vorderen Kupferschächtental, in der Gegend der Weissen Seen am Ufer des Triangel See's. Substr. Granit; alt. 1614 M. 1907. 8. VII. — Im Mengsdorfer-Tal, am Weg z. Popper-See. Substr. granit; alt. ca 1500 M. 1908. 28. VI. Im Késmarker Grünensee-Tal, am Weisswasser. Substr. granit; alt. ca 1400 M. 1908. 6. VIII. Neu für Ungarn.

var. purpurascens Russ.:

Késmárki Zöldtő völgye, a Weisswasser mentén. Substr. granit; alt. c. 1400 m. 1908. VIII. 6. Itt-ott néha a *S. Girgensohnii* var. *stachyodes*-szel együtt.

Im Késmarker Grünensee-Tal, neben dem Weisswasser. Substr. Granit; alt. ca 1400 M. 1908. 6. VIII. Auch in Gesellschaft von *S. Girgensohnii* var. *stachyodes*.

var. rhodochroum Russ.:

Menguszfalvi völgy, a Poprádi tó partján. Substr. granit; alt. 1513 m. 1908. VI. 8.

Im Mengsdorfer-Tal, am Ufer des Popper See's. Substr. Granit; alt. 1513 M. 1908. 28. VI.

Magyarország flórájára új adat.

Neu für Ungarn.

var. austera WARNST.:

Késmárki Zöldtő völgye, a Mauksch-tó közelében. Substr. granit; alt. ca 1600 m. 1908. VIII. 6. — Menguszfalvi völgy, a Poprád partja mentén, s a Poprádi tó partján. Substr. granit; alt. 1400—1513 m. 1908. VI. 28.

Im Késmarker Grünensee-Tal, in der Nähe des Mauksch-See's Substr. Granit; alt. ca 1600 M. 1908. 6. VIII. — Im Mengsdorfer-Tal, am Ufer des Popper-See's. Substr. Granit; alt. 1400—1513 M. 1908. 28. VI.

Hazánkra új adat.

Neu für Ungarn.

var. compacta RÖLL **rosea*:

Kistarpataki völgy, Öttó. Substr. granit; alt. 2011 m. 1905. VIII. 10. [R.].

Im kleinem Kohlbachtal, bei den Fünf Seen. Substr. Granit; alt. 2011 M. 1905. 10. VIII. [R.].

Hazánkra új adat.

Neu für Ungarn.

var. densa RÖLL **rosea*:

Nagy-Morgás = Gr. Ratzenberg. Substr. granit; alt. 1700—1800 m. 1906. VII. 31. [R.].

Am grossen Ratzenberg. Substr. Granit; alt. ca 1700—1800 M. 1906. 31. VII. [R.].

Sphagn. fuscum H. v. Klinggr.

Késmárki Zöldtó völgye, a Mauksch-tó közelében egy eltözegeedett tavacska helyén. Substr. granit: alt. ca 1600 m. 1908. VIII. 6. Néha *S. acutifolium*-mal keveredve.

var. pallens WARNST.:

A Javorina és Podspady közt elterülő terjedelmes «Do Boru» nevű tőzegeben, elég bőven. Substr. granit: alt. 920 m. 1907. VII. 29.

Hazánk mohflórájára új adat.

Im Késmarker Grünensee-Tal, in der Nähe des Mauksch-See's. Substr. Granit: alt. ca 1600 M. 1906. 6. VIII. — Auch in Gesellschaft von *S. acutifolium*.

Zwischen Javorina und Podspady, im Torfmoor «Do Boru», reichlich. Substr. Granit: alt. 920 M. 1907. 29. VII.

Neu für Ungarn.

Sphagn. Warnstorffii Russ.:

var. purpurascens WARNST.: (= *var. elegans* ROTH):

Bélai Mészhasasok: a Greiner = Strzysztarska-n, néha *S. quinquefarium* *var. viridis* WARNST.-szel. Substr. muran-mész: alt. ca 1600 m. 1907. VIII. 2. — Barlangliget környéke, a Lersch-villa közelében Szkupin mellett. Substr. granit: alt. 800 m. 1908. VII. 11.

Bélaer Kalkalpen, auf dem Greiner = Strzysztarska. auch mit *S. quinquefarium* *var. viridis* WARNST. Substr. Muran-Kalk; alt. ca 1600 M. 1907. 2. VIII. — In der Gegend von Barlangliget, neben der Villa Lersch bei Szkupin. Substr. Granit; alt. 800 M. 1908. 11. VII.

var. versicolor Russ.:

Barlangligetkörnyéke, a Lersch-villa melletti Szkupin-nál nagy tömegben. Substr. granit: alt. 800 M. 1908. VII. 11.

In der Umgebung von Barlangliget, bei der Villa Lersch, neben Szkupin reichlich. Substr. Granit: alt. 800 M. 1908. 11. VII.

Hazánk flórájára új adat.

Neu für Ungarn.

Sphagn. quinquefarium (Lindb.) Warnst.

var. viridis WARNST.:

A Bélai mészhasasok Vaskapu részén. Substr. jura-mész: alt. 1603 m. 1907. VIII. 4. — Bélai mészhasasok, Zsdjár községtől a Breites-Feld-re vivő marhahajtás mentén a Kémpentalban. Substr. mész: alt. 1300—1400 m. 1908. VII. 18. — Poduplasky-völgy egyik mellék völgyében a Svistovka dolina

Bélaer Kalkalpen beim Eisernen Tor. Substr. Jura-Kalk; alt. 1603 M. 1907. 4. VIII. — Bélaer Kalkalpen: neben dem Wege von Zsdjár zum Breiten-Feld, im Kémpental. Substr. Kalk; alt. ca 1300—1400 M. 1908. 18. VII. — Im Seitentale «Svistovka dolina» des Poduplasky-Tales. Substr. Gra-

részen. Substr. granit; alt. 1600—1700 m. 1908. VII. 26. — Késmárki Zöldtő völgye, a Weisswasser mentén. Substr. granit; alt. ca 1400 m. 1908. VIII. 6.

— — *forma brachyclada* WARNST.:

Bélai Mészhasasok, a Greiner csúcsa alatt. Substr. muran-mész; alt. ca 1600 m. 1907. VIII. 2.

Hazánkra új adat.

var. rosea WARNST.:

Bélai Mészhasasok, a Stierberg (= Bujaczy Wierch) «Vaskapu» részén. Substr. juramész; alt. 1603 m. 1907. VII. 14., VIII. 4., VIII. 12.

var. versicolor RUSS.:

Bélai Mészhasasok, a Hawran délkeleti oldalán. Substr. muran-mész; alt. ca 1700 m. 1907. VIII. 2. — Bélai Mészhasasok, a Stierberg Vaskapu részén. Substr. jura-mész; alt. 1603 m. 1907. VIII. 12. — Késmárki Zöldtő völgye, a Weisswasser partján. Substr. granit; alt. ca 1400 m. 1908. VIII. 6. — Poduplasky-völgy, a Svistovka dolina részében. Substr. granit; alt. ca 1600—1700 m. 1908. VII. 26.

Hazánkra új adat.

var. compacta RL **flavescens*:

Kistarpataki völgy, Seewand. Substr. granit; alt. ca 1700 m. 1905. VIII. 10. [R.]. — Nagy-Morgás = Gr. Ratzenberg. Substr. granit; alt. ca 1700—1800 m. 1906. VII. 31. [R.].

Hazánkra új adat.

— — **rosea*:

Bélai Mészhasasok, Greiner. Substr. muran-mész; alt. ca 1600 m. 1906. VIII. 4. [R.].

Hazánkra új adat.

nit; alt. ca 1600—1700 M. 1908. 26. VII. — Im Késmarker-Grünensee-Tal, neben dem Weisswasser. Substr. Granit; alt. ca 1400 M. 1908. 6. VIII.

Belaër Kalkalpen, unter der Spitze des Greiners. Substr. Muran-Kalk; alt. ca 1600 M. 1907. 2. VIII.

Neu für Ungarn.

Belaër Kalkalpen, beim Eisernen Tor = Skalne Wrota. Substr. Jura-Kalk; alb. 1603 M. 1907. 14. VII., 4. VIII., 12. VIII.

Belaër Kalkalpen, an der südöstlichen Seite des Hawrans. Substr. Muran-Kalk; alt. 1700 M. 1907. 2. VIII. — Belaër Kalkalpen, beim Eisernen Tor. Substr. Jura-Kalk; alt. 1603 M. 1907. 12. VIII. — Im Késmarker Grünensee-Tal neben dem Weisswasser. Substr. Granit; alt. ca 1400 M. 1908. 6. VIII. — Im Seitentale «Svistovka dolina» des Poduplasky-Tales. Substr. Granit; alt. ca 1600—1700 M. 1908. 26. VII.

Neu für Ungarn.

Im kleinen Kohlbaechtäl an der Seewand. Substr. Granit; alt. ca 1700 M. 1905. 10. VIII. (R.). — Am Gr. Ratzenberg, Substr. Granit; alt. ca 1700—1800 M. 1906. 31. VII. [R.].

Neu für Ungarn.

Belaër Kalkalpen, auf dem Greiner. Substr. Muran-Kalk; alt. ca 1600 M. 1906. 4. VIII. [R.].

Neu für Ungarn.

var. gracilis RL **rosea*:

Bélai Mészhasasok, Kobili Vrch Barlangliget-nél. Substr. mész; alt. ca 1100 m. 1905. VII. 13. [R.].

A Magas-Tátrában csak Rókusz mellől ismeretes («Hedwigia» XLIII. 1904. p. 137.).

var. laxa RL **purpurascens*:

A Magas-Tátra lengyelországi oldalán a Morskie Oko partján. Substr. gneiss; alt. 1393 m. 1906. VIII. 26. [R.].

A magyarországi oldalon csak a Késmárki Zöldtő-nál gyűjtötte RÖLL [«Hedwigia» XLIII. 1904. p. 137.].

var. capitata RL **rosea*:

Kistarpataki völgy, Seewand. Substr. granit; alt. ca 1700 m. 1905. VIII. 10. [R.].

var. strictiformis RL **rosea*:

Bélai Mészhasasok, Vaskapu (= Skalne Wrota). Substr. mész; alt. 1603 m. 1904. VII. 28. [R.].

Belaër Kalkalpen, Kobili-Vrch bei Barlangliget. Substr. Kalk; alt. ca 1100 M. 1903. 13. VII. [R.].

In der Hohen-Tatra bisher nur von Rókusz bekannt («Hedwigia» XLIII. 1904. Bnd p. 137.).

Auf der polnischen Seite der Hohen-Tatra, am Ufer des Morskie Oko. Substr. Gneiss; alt. 1393 M. 1906. 26. VIII. [R.].

Auf der ungarischen Seite sammelte es nur DR RÖLL beim Kesm. Grünen-See. [«Hedwigia» XLIII. 1904. p. 137.].

Sphagn. acutifolium Ehrh.

Menguszfalvi völgy, a Poprádi tó partján Substr. granit; alt. 1513 m. 1908. VI. 28.

var. viridis WARNST.:

Barlangliget környéke, a Lerschvilla melletti «Stufengraben»-részen, bőven és c. fret. Substr. granit; alt. 800 m. 1907. VII. 31. — Menguszfalvi völgy, Poprádi tó mellett. Substr. granit; alt. 1513 m. 1908. VI. 28. — Menguszfalvi völgy, a Nagy-Hincó-tó mellett, keverve *S. Girgensohnii*-vel. Substr. gneiss; alt. 1900 m. 1908. VII. 24.

— — *forma densissima* WARNST.:

Kőpataki tó felett a «Koetheforrás»-nál nem messze a Trichtersee-től. Substr. granit; alt. ca 1900 m. 1907. VII. 24.

H a z á n k r a ú j a d a t.

Im kleinen Kohlbachtal, an der Seewand. Substr. Granit; alt. c. 1700 M. 1905. 10. VIII. [R.].

Belaër Kalkalpen, beim Eisernen Tor. Substr. Kalk; alt. 1603 M. 1904. 28. VII. [R.].

Mengsdorfer-Tal, am Ufer des Popper See's. Substr. Granit; alt. 1513 M. 1908. 28. VI.

In der Gegend von Barlangliget, neben der Villa Lersch im Stufengraben, reichlich und c. fret. Substr. Granit; alt. 800 M. 1907. VII. 31. — Im Mengsdorfer-Tal, beim Popper-See. Substr. Granit; alt. 1513 M. 1908. 28. VI. — Am Gr. Hünzen-Seen, mit *Sphagn. Girgensohnii*. Substr. Gneiss; alt. 1900 M. 1908. 24. VII.

Ober dem Steinbachsee, neben der «Koethe-Quelle» nicht weit vom Trichtersee. Substr. Granit; alt. ca 1900 M. 1907. 24. VII.

N e u f ü r U n g a r n.

var. pallescens WARNST.:⁶⁾

Bélai Mészhasasok, a Stierberg csücsa alatt. Substr. mész; alt. ca 1700 m. Loco unico. 1907. VIII. 4. — Bélai Mészhasasok, a Vaskapu-nál. Substr. mész; alt. 1603 m. 1907. VII. 4. — Késmárki Nagy-erdő, Tátraháza és Lersch-villa közt. Substr. granit; alt. 800 m. 1907. VII. 18. — Barlangliget környéke, a Lersch-villa mellett Szkupin-nál. Substr. granit; alt. 800 m. 1908. VII. 11. — Szepesbéla vidéke, Rohrwiesen tőzeg telepnél. Substr. turfa; alt. 653 m. 1907. VII. 1. — Menguszfalvi völgy, Poprádi tó partján. Substr. granit; alt. 1513. m. 1908. VI. 28.

Belaër Kalkalpen, unter dem Gipfel des Stierberges. Substr. Kalk; alt. ca 1700 M. 1907. 4. VIII. — Belaër Kalkalpen, beim Eisernen Tor. Substr. Kalk; alt. 1603 M. 1907. 4. VIII. — Im Késmarker Grosszen-Wald, zwischen Tátraháza und der Villa-Lersch Substr. Granit; alt. 800 M. 1907. 18. VII. In der Gegend von Barlangliget neben der Villa Lersch bei Szkupin. Substr. Granit; alt. 800 M. 1908. 11. VII. — In der Gegend von Szepesbéla, Rohrwiesen. Substr. humus turfosa; alt. 653 M. 1907. 1. VII. — Im Mengsdorfer-Tal, am Ufer des Popper See's. Substr. Granit; alt. 1513 M. 1908. 28. VI.

var. rubra BRID.:

Elülső Rézagnák völgye = Vordere Kupferschächtental, a Fehér tavak környékén, a Triangel-See partján. Substr. granit; alt. 1614 m. 1907. VII. 8. — Szepesbélamellett a Rohrwisen «Birkelchen» részén. Substr. humus turfosa; alt. 653 m. 1907. VII. 1. — Kőpataki tó partján terjedelmes nagy gyepekben. Substr. granit; alt. 1752 m. 1908. VII. 13. — Késmárki Zöldtó völgye, a Mauksch-tó közelében. Substr. granit; alt. 1600 m. 1908. VIII. 6. — Menguszfalvi völgy a Poprádi tó partján. Substr. granit; alt. 1515 m. 1908. VI. 28.

Belaër Kalkalpen im Vorderen Kupferschächtental, in der Gegend der Weissen Seen, am Ufer des Triangel See's. Substr. Granit; alt. 1614 M. 1907. 8. VII. In der Gegend von Szepesbéla, Rohrwiesen, im Birkelchen. Substr. humus turfosa. alt. 653. M. 1907. 1. VII. — Am Ufer des Steinbachsee's in ausgedehnten Rasen. Substr. Granit; alt. 1752 M. 1908. 13. VII. Im Késmarker Grünensee-Tal, in der Nähe des Mauksch-See's. Substr. Granit; alt. 1600 M. 1908. 6. VIII. — Im Mengsdorfer-Tal, am Ufer des Popper See's. Substr. Granit; alt. 1513 M. 1908. 28. VI.

var. versicolor WARNST.:

Kőpataki tó partján. Substr. granit; alt. 1741 m. 1907. VII.

Am Ufer des Steinbachsee's. Substr. Granit; alt. 1741 M.

⁶⁾ DR. DEGEN szerint a M.-Tátra legmagasabbra terjedő Sphagnuma [PÉTERFI in M. B. L. V. (1906.) p. 265].

24. — Barlangliget környéke, Lersch-villa mellett Szkupinánál, bőven és c. frct. Substr. granit; alt. 800 m. 1908. VII. 11. — Menguszfalvi völgy, a Poprádi tó mellett. Substr. granit; alt. 1513. m. 1907. VI. 28. — Menguszfalvi völgy, a Nagy-Hincó-tó környékén. Substr. gneiss; alt. ca 2000 m. 1908. VII. 24. Késmárki Zöldtő-völgye, a Mauksch-tó közéletén. Substr. granit; alt. ca 1600 m. 1908. VIII. 6.

— — *forma densa* WARNST.:

Késmárki Zöldtő völgye, a Veres-tó partján. Substr. granit; alt. 1813 m. 1907. VIII. 11.

Hazánkra új adat.

var. congesta GRAY. **pallens*:

Bélai Mészhasasok, a Vaskapunál Substr. mész; alt 1603 m. 1904. VIII. 18. [R.] — Kistarpataki völgy, Öttó. Substr. granit; alt. 2011 m. 1905. VIII. 10. [R.]

Késmárki Zöldtő völgye, a Veres-tó partján. Substr. granit; alt. 1813 m. 1906. VII. 11. [R.] — Felkai völgy, «Kreuzhübel» Substr. granit; alt. ca 1300 m. 1904. VIII. 11. [R.]

var. pusilla RL. **rosea*:

Felkai völgy, a «Kreuzhübel»-en. Substr. granit; alt. ca 1300 m. 1904. VIII. 11. [R.]

— — **flavescens*:

Kistarpataki völgy, Öttó. Substr. granit; alt. 2011 m. 1905. VIII. 11. [R.] — A Kőpataki tó partján. Substr. granit; alt. 1752 m. 1906. VII. 27. [R.]

A *var. pusilla* hazánkra új adat.

24. VII. — In der Gegend von Barlangliget, neben der Villa Lersch, bei Szkupin, reichlich und c. frct. Substr. Granit; alt. 800 M. 1908. 11. VII. — Im Mengsdorfer-Tal beim Popper See. Substr. Granit; alt. 1513 M. 1907. 28. VI. — und beim Grossen Hinzen Seen. Substr. Gneiss; alt. ca 2000 M. 1908. 24. VII. — Im Késmárker Grünensee-Tal, in der Nähe des Mauksch See's Substr. Granit; alt. 1600 M. 1908. 6. VIII.

Im Késmárker-Grünensee-Tal, am Ufer des Rothen See's. Substr. Granit; alt. 1813 M. 1907. 11. VIII. Neu für Ungarn.

Belaër Kalkalpen beim Eisernen Tor. Substr. Kalk; alt. 1603 M. 1904. 18. VIII. [R.] — Im Kleinen Kohlbachtal bei den Fünf Seen. Substr. Granit; alt. 2011 M. 1905. 10. VIII. [R.]

**rosea*:

Im Késmarker-Grünensee-Tal, am Ufer des Rothen-See's. Substr. Granit; alt. 1813 M. 1906. 11. VII. [R.] — Im Felker-Tal am «Kreuzhübel». Substr. Granit; alt. ca 1300 M. 1904. 11. VIII. [R.]

Im Felker Tal, am «Kreuzhübel». Substr. Granit; alt. ca 1300 M. 1904. 11. VIII. [R.]

Im Kleinen Kohlbachtal bei den Fünf Seen. Substr. Granit; alt. 2011 M. 1905. 11. VIII. [R.] — Am Ufer des Steinbachsee's. Substr. Granit; alt. 1752 M. 1906. 27 VII. [R.]

Die *var. pusilla* neu für Ungarn.

Sphagn. patulum (Schpr.) Röhl*var. flagellaris* RL. * *pallens*:

Barlangliget mellett a cseppkő-barlang bejáratánál. Substr. mész; alt. 883 m. 1904. VII. 11. [R.]

Hazánk Florájára új adat.

Beim Eingange der Tropfsteinhöhle neben Barlangliget. Substr. Kalk; alt. 883 M. 1904. 11. VIII. [R.]

Neu für Ungarn.

Az e dolgozatban szereplő tőzegmohákból példákat helyeztem el a Magyar Nemzeti Múzeum (Budapest) növénytári osztálya gyűjteményébe.

Von jeden der hier erwähnten Sphagna sandte ich Belegexemplare für das Herbar des Ungarischen National Museums in Budapest.

Uj Achillea-fajvegyülék Délmagyarországból.**Ein neuer Achillea-Bastard aus Südungarn.**

Irta: **Seymann Vilmos**, Budapest.
Von:

(Egy szövegközi ábrával. — Mit einer Figur im Texte.)

1907. június hó 19-én az Orsova mellett levő Allion-hegyen botanizálva, a Duna felé eső lejtőkön, az ott tömegesen előforduló *Achillea crithmifolia* W. K. és *A. coarctata* Poir (*compacta* W.) között egy különös, citromsárga virágú *Achillea* hívta fel figyelmet. Már első pillanatra az említett fajok vegyülékét gyanítottam benne: beható vizsgálatok e feltevésemet megerősítették.

A feltűnő citromsárga virágszintől eltekintve, felületes megtekintésnél a növény inkább az *Achillea crithmifolia*-ra hasonlít, melyre leveleinek alakja is emlékeztet. Az egész növény azonban inkább szürkészöld, mert a *crithmifolia*-nál jóval szőrösebb. Virágzata tömörebb, fészkei összébbszorultak, a fészkek nyeleeskéi csaknem olyan vastagok mint a *coarctata*-éi s sűrűn szőrösek. Sugárzó virágjainak szirmai, mint már említém, citromsárga színűek és így szín tekintetében ép a halvány szalmasárga *A. crithmifolia* és a tojássárga színű *A. coarctata* virágok között állnak. Fészkepikelyei erősen szőrösek és alakjukban is a *coarctata* felé hajlanak, ami a mellékelt rajzon jól látható. Himpóra teljesen sterilis.

Az *Achillea crithmifolia* és az *A. coarctata* között ezideig fajvegyüléket nem ismertünk, azért a leírt növényt, mint új hybridumot, nagyrabecsült mesterem DEGEN ÁRPÁD dr. egyet. m. tanár úr tiszteletére *Achillea Degenii* n. sp. hybr. m. néven vezetem be a botanikába.

Az *Achillea*-k *Millefolium*-sectiójában a kereszteződés ritkább, mint a *Parmica*-sectióban. A leírt növényhez közelálló hybridum

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1909

Band/Volume: [8](#)

Autor(en)/Author(s): Györfy Stephan [István]

Artikel/Article: [Bryologiai adatok a Magas-Tatra Florájához. Eryologische Beiträge zur Flora der Hohen-Tátra. 222-238](#)